

Hlavní témata v Petrových listech

Texty na tento týden

1Pt 1,10–12.18; 2,22–25; 3,8–11; 4,5.6.17; 5,1–5

Základní verš

„On ,na svém těle vzal naše hříchy‘ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti.“ (1Pt 2,24)

Petra vedly k napsání listů praktické důvody. V prvním listu se věnuje především pronásledování, jemuž byli křesťané vystaveni. V druhém listu se pak zaměřuje především na problematiku falešných učitelů v církvi. Petr píše energicky a rozhodně. Svě čtenáře se snaží nejen povzbudit, ale upozorňuje je i na výzvy a těžkosti, které před nimi stojí.

Na oba zmíněné problémy Petr odpovídá prostřednictvím teologických pojmů a prohlášení. Utrpení způsobené pronásledováním vedlo Petra k uvažování o utrpení a smrti Ježíše Krista, který nám přináší spasení. Falešní učitelé zase útočili na realitu soudu, který je spojen s Ježíšovým návratem na naši zem. To jsou dvě důležitá témata, jimž se Petr hlavně věnoval.

V poslední lekci studia Petrových listů se detailněji dotkneme pěti vybraných témat, o nichž Petr psal: (1) Ježíšova utrpení, které vedlo k našemu spasení; (2) naší praktické odpovědi na poznání, že Bůh bude při posledním soudu posuzovat naše jednání; (3) naděje na brzký příchod Ježíše Krista; (4) pořádku ve společnosti a církvi a (5) Písma, které je návodem pro naše životy.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Utrpení, Ježíš a spasení

²²On „hříchu neučinil a v jeho ústech nebyla nalezena lest“. ²³Když mu spílali, neodplácel spíláním; když trpěl, nehrozil, ale vkládal vše do rukou toho, jenž soudí spravedlivě. ²⁴On „na svém těle vzal naše hříchy“ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. ²⁵„Jeho rány vás uzdravily.“ Vždyť jste „bloudili jako ovce“, ale nyní jste byli obráceni k pastýři a strážci svých duší. (1Pt 2,22–25)

Osobní studium

Co se v následujících verších říká o spasení? Jak souvisí spasení s utrpením?

1Pt 1,2

1Pt 1,8.9

1Pt 1,18.19

1Pt 2,22–25

1Pt 3,18

Když Petr mluví o spasení, tak je to většinou v kontextu utrpení Ježíše, který za nás trpěl. V 1Pt 2,22–24 používá Petr v souvislosti s Ježíšovým utrpením výrazy, které pocházejí z Iz 53,5.6.9. „[Ježíš] ,na svém těle vzal naše hříchy‘ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti“ (1Pt 2,24). Toto vyjádření pracuje s konceptem náhrady a oběti.

Ve Starém zákoně je podrobně popsán obětní systém. Hříšník do chrámu donesl či dovedl obět a položil na ni ruce. Tento úkon symbolicky přenesl hřích z hříšníka na zvíře, které potom zemřelo místo hříšníka (Lv 4,29.30.33.34; 14,10–13). Nečistota hříchu, která se sbírala na oltáři, byla očištěna a odstraněna v Den smíření (Lv 16,16–19).

Krev oběti hrála důležitou roli. Jako křesťané jsme vykoupeni „převzácnou krví Kristovou“ (1Pt 1,18.19). Apoštol Pavel to vyjadřuje podobně: Ježíš, který „nepoznal hřích“, se za nás „ztotožnil s hříchem“ (2K 5,21). Petr pak v 1Pt 3,18 zdůrazňuje, že „spravedlivý“ (Ježíš) dal život za „nespravedlivé“ (nás).

Petr podobně jako Pavel zdůrazňuje rozměr víry (Ř 3,21.22). Svým čtenářům píše: „Ač jste ho neviděli, milujete ho; ač ho ani nyní nevidíte, přec v něho věříte a jásáte nevýslovnou, vznešenou radostí, a tak docházíte cíle víry, spasení duší“ (1Pt 1,8.9). Spasení neobdržíme jako odměnu za naše jednání, ale dostáváme ho jako dar, když věříme, co pro nás Ježíš udělal, a když ho vírou přijímáme za svého Spasitele. Naše jistota se nachází v Kristu, ne v nás. Pokud by spasení záviselo na nás, pak bychom neměli žádnou jistotu.

Aplikace

Proč je pro tebe Ježíš, který zemřel i za tvé hříchy, nadějí záchrany pro věčnost? Čím tě naplňuje tato úžasná pravda?

Jak máme žít?

⁸Nakonec pak: Všichni buďte jedné mysli, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní a pokorní, ⁹neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání. ¹⁰Chceš-li milovat život a vidět dobré dny, zdržuj jazyk od zlého a rty od lstivých slov, ¹¹odvrát se od zlého a číh dobré, hledej pokoj a usiluj o něj. (1Pt 3,8–11)

Osobní studium

Téma, k němuž se Petr vrací častěji než k ostatním, je obsaženo v této otázce: „Když tedy se toto vše rozplyne, jak svatě a zbožně musíte žít vy...?“ (2Pt 3,11).

Co v následujících verších říká Petr o životě křesťana, o jeho činech a jednání?

1Pt 1,15–17,22

1Pt 2,1

1Pt 3,8,9

1Pt 4,7–11

2Pt 3,11

Na mnoha místech se Petr ve svých listech zaměřuje na jednání křesťanů. Toto téma se v jeho listech opakuje.

1. Petr dvakrát zdůrazňuje propojení mezi Božím soudem a jednáním (životem) křesťanů (1Pt 1,17; 2Pt 3,11.12). Bůh bude každého soudit podle jeho skutků. Proto musí křesťané žít svatým životem.
2. Petr několikrát ve svém listu připomíná, že křesťané mají být svatí. Ve Starém zákoně byly vždy svaté věci odděleny pro používání v chrámu (Ex 26,34 ČSP; 28,36; 29,37) nebo pro Boží účely (například sobotní den v Gn 2,3). Božím plánem bylo, aby byl jeho lid svatý, stejně jako je svatý On. I tohoto tématu se Petr dotýká (Lv 11,44; 19,2; 1Pt 1,15.16). Proces, v němž je něco odděleno jako svaté, se nazývá „posvěcení“. Petrovou touhou je, aby jeho čtenáři byli posvěceni Duchem svatým a poslušně se odevzdali Ježíši Kristu (1Pt 1,2).
3. Petr však zdůrazňuje i konkrétní znaky jednání, kterým se mají vyznačovat posvěcení lidé. Mají se vyhýbat špatnosti, lsti, přetvářce, závisti a pomlouvání (1Pt 2,1). Mají prožívat jednotu v Duchu, milovat se navzájem a mají být pokorní (1Pt 3,8,9). Mají však také být zbožní, oddaní a laskaví (2Pt 1,5–7). Především pak mají setrávat v lásce (1Pt 4,7–11). Nakonec Petr své čtenáře vyzývá, aby všechny své starosti vložili na Ježíše (1Pt 5,7).

Aplikace

Jak se můžete naučit navzájem se povzbuzovat? Jak se můžeš vyhnout posuzování a odsuzování? Jak můžeš žít takovým životem, o němž mluví Petr ve svých listech?

Naděje na druhý příchod

Jestliže „vzýváte jako Otce“ toho, kdo nestranně soudí každého podle jeho činů, v bázni před ním žijte dny svého pozemského života. (1Pt 1,18)

⁵Však vydají počet tomu, kdo je připraven soudit živé i mrtvé. ⁶Proto bylo evangelium zvěstováno i mrtvým, aby byli u Boha živi v Duchu, ačkoliv byli za svého života u lidí odsouzeni. ... Přišel totiž čas, aby soud začal od domu Božího. Jestliže začíná od vás, jaký bude konec těch, kteří se Božímu evangeliu vzpírají? (1Pt 4,5.6.17)

Osobní studium

Co následující verše říkají o budoucích událostech? V jaké souvislosti tyto budoucí události Petr vzpomíná?

1Pt 1,4

1Pt 1,17

1Pt 4,5.6

1Pt 4,17

2Pt 3,1–10

První Petrovi čtenáři čelili pronásledování. Apoštol je ubezpečuje, že i kdyby byly jejich životy zmařeny pronásledováním, čeká je budoucí odměna v nebesích, odměna, o níž je nikdo nemůže připravit. Už na začátku svého prvního listu Petr připomíná, že křesťané mají v nebesích připravené „dědictví nehybnoucí, neposkvřené a nevadnoucí“ (1Pt 1,4).

V souvislosti s budoucností Petr zdůrazňuje dvě události: Poslední soud a zničení zla ohněm. Apoštol svým čtenářům říká, že i když procházejí pronásledováním, tak na konci bude spravedlivý soud a věřící dostanou svou odměnu.

Petr mluví o soudu ve třech samostatných částech v 1Pt 1,17; 4,5.6 a 4,17. Konstatuje, že Bůh Otec nestranně soudí všechny lidi podle jejich skutků (1Pt 1,17). Připomíná, že sám Ježíš je připraven soudit živé i mrtvé (1Pt 4,5). Kromě toho připomíná zajímavý fakt, že soud započne od Božího domu (1Pt 4,17).

Petr také odhaluje, že „bezbožní lidé“ budou zničeni ohněm, který zasáhne celou zemi (2Pt 3,7).

Apoštol se věnuje i otázce, zda se Ježíš opravdu vrátí (2Pt 3,1–10). Upozorňuje, že „opozdění“ Ježíšova druhého příchodu má umožnit, aby co nejvíce lidí činilo pokání a mohlo být zachráněno. Poukazuje na to, že jistota budoucího zúčtování by měla všechny přesvědčit a motivovat, aby žili svatým a bezúhonným životem.

A přestože se Petr soustřeďuje na „tady a teď“ a na praktický křesťanský život, tak neustále svým čtenářům připomíná budoucí naději, která je čeká. Ať už jsou okolnosti našeho života právě nyní jakékoliv, měli bychom neustále ve víře a poslušnosti pokračovat v cestě a vytrvat.

Aplikace

Proč je důležité, abys i ty vytrval ve víře a poslušnosti – bez ohledu na okolnosti, které zasahují do tvého života? Jakou jinou možnost máš? Jak můžeš pomáhat lidem, které v životě potkáváš a které potkaly mimořádně nepříznivé okolnosti a těžkosti?

Pořádek ve společnosti i církvi

¹Starší mezi vámi napominám, sám také starší, svědek utrpení Kristových i účastník slávy, která se má v budoucnu zjevit: ²Starejte se jako pastýři o Boží stáde u vás, ne z donucení, ale dobrovolně, jak to Bůh žádá, ne z nízké zističnosti, ale s horlivou ochotou, ³ne jako páni nad těmi, kdo jsou vám svěřeni, ale buďte jim příkladem. ⁴Když se pak ukáže nejvyšší pastýř, dostane se vám nevadnoucího vavřínu slávy. ⁵Stejně se i vy mladší podřízujte starším. Všichni se oblečte v pokoru jeden vůči druhému, neboť „Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost“. (1Pt 5,1–5)

Osobní studium

Co Petr v následujících verších říká o důležitosti vedení – na světské i církevní úrovni? Jaký postoj mají křesťané zaujímat vůči těm, kterým byla svěřena odpovědnost za vedení světských i církevních institucí? Jak můžeme Petrova slova aplikovat na dnešní situaci – bez ohledu na to, kde žijeme?

1Pt 2,11–21

1Pt 5,1–5

Petr žil v době, kdy byli křesťané pronásledováni. Proto bylo velmi důležité, jaký postoj zaujmou apoštolové vůči úloze státních představitelů (1Pt 2,13–17; Ř 13,1–7). Pro Petra i Pavla byli představitelé národa (na různých stupních) dosazeni přímo Bohem, aby zabezpečovali pořádek a bojovali proti těm, kteří konají zlo. Samozřejmě, historie nás učí, že vládní představitelé jsou nezřídka problematictí a někdy nepřínášejí řešení problémů, ale sami jsou problémem. Křesťané se s touto situací museli vyrovnávat už v době apoštola Petra – s výhledem, že se situace bude postupně zhoršovat. Je možné proto předpokládat, že čím víc se ve společnosti rozmnožuje zlo, tím častěji se bude nacházet i na různých úrovních správy země.

Všeobecně je však možné říci, že dobrá vláda chrání zákon a zabezpečuje pořádek a bezpečnost. I dnes se vyskytují případy, kdy byl porušen zákon a pořádek – a zoufale potřebujeme, aby zasáhla moudrá a zodpovědná vláda. Pravdou je, že dobrá vláda v zemi je jedním z požehnání, které Bůh lidstvu daroval.

Petr nepochybně sdílel Pavlovo přesvědčení o důležitosti dobrého vedení i na církevní úrovni. Pavel trvá na tom, aby se během společných bohoslužeb vše dělo „slušně a spořádaně“ (1K 14,40). Petr vyzývá představitele církve: „Starejte se jako pastýři o Boží stáde u vás, ne z donucení, ale dobrovolně...“ (1Pt 5,2). Mají to dělat v pokoře a lásce. Sbory potřebují dobré vedení. Boží služebníci mají přinášet vizi a soudržnost. Měli by být schopni umožňovat věřícím, aby využívali své duchovní dary k Boží slávě.

Aplikace

V 1Pt 5,5 je napsáno: „Všichni se oblečte v pokoru jeden vůči druhému.“ Jak rozumíš tomuto vyjádření? Jak se dá tomuto postoji naučit? Co můžeš udělat pro to, abys tuto výzvu aplikoval do vztahu s druhými?

Nadřazenost Písma

¹⁰Toto spasení hledali a po něm se ptali proroci, kteří prorokovali o milosti, která je vám připravena; ¹¹zkoumali, na který čas a na jaké okolnosti ukazuje duch Kristův v nich přítomný, když předem svědčí o utrpeních, jež má Kristus vytrpět, i o veliké slávě, která potom přijde. ¹²Bylo jim zjeveno, že tím neslouží sami sobě, nýbrž vám; ti, kdo vám přinesli evangelium v moci Ducha svatého, seslaného z nebes... (1Pt 1,10–12)

Osobní studium

Co říkají následující texty o Bibli? Jak nám mohou tyto verše pomoci v tom, abychom správně pochopili úlohu Písma ve svém životě a víře?

1Pt 1,10–12

2Pt 1,16–20

2Pt 3,2

2Pt 3,16

Ve svém druhém listu se Petr věnuje problému falešných učitelů. Svě čtenáře směřuje ke dvěma zdrojům autority, když píše, aby „pamatovali na to, co předpověděli svatí proroci, i na to, co ustanovil Pán a Spasitel skrze apoštoly“ (2Pt 3,2). I dnes nacházíme oporu ve slovech „svatých proroků“ (tedy Starého zákona). A přestože již mezi námi nejsou apoštolové, kteří na vlastní oči viděli Ježíše Krista, v určitém smyslu máme dnes ještě něco lepšího: jejich inspirované svědectví, které nacházíme v Novém zákoně. Matouš, Marek, Lukáš a Jan nám zanechali autoritativní záznam Ježíšova života, smrti i vzkříšení. V knize Skutky apoštolů je možné sledovat dílo, které Duch svatý prostřednictvím apoštolů konal. Kromě toho můžeme číst inspirovaná slova samotných apoštolů. Pavel velmi jasně zdůrazňoval autoritu Božího slova (2Tm 3,16). I Petr upoutává pozornost čtenářů na Písmo jako zdroj věroučné i mravní autority.

Ve 2Pt 3,16 Petr své čtenáře varuje, že i když je Písmo zdrojem pravdy, tak bez odpovědného přístupu k poselství, které nám Duch svatý chce sdělit a dát mu porozumět, může zdroj pravdy zůstat nepochopený. Tento postoj k Písmu pak může vést k vážným následkům.

Petrova slova mohou být i pro nás dnes dobrým připomenutím základních principů studia Bible. Text Písma bychom měli číst s modlitbou. Vždy bychom ho měli vnímat v kontextu kapitoly, knihy i celé Bible. Co konkrétně měl autor na mysli, když psal? Texty máme také vnímat ve světle historických událostí, ve kterých vznikly. (V případě Petrových listů by to například byla Římská říše prvního století.) Číst pak máme tak, že hledáme duchovní porozumění s vědomím, že spasení, které nám dává Ježíš, je hlavním biblickým poselstvím (1Pt 1,10–12). A nakonec, Písmo máme číst v kontextu svého života. Jakou pravdu nám chce Bůh zjevit? Jak můžeme aplikovat Boží slovo do svého života tak, abychom byli pravými Kristovými následovníky?

Aplikace

Jak čteš Bibli ty? Z kterých textů ses v poslední době dozvěděl nové skutečnosti? Které texty ti v poslední době přinesly povzbuzení v životě víry, které napomenutí a které pro tebe byly inspirací ve tvé službě?

Podněty k zamyšlení

Apoštol Petr dává velký důraz na křesťanský život a naše vzájemné spolužití. Ano, potřebujeme poznat pravdu, která je v Ježíši Kristu. Ale je důležité, abychom tuto pravdu žili. Petr píše: „Když jste nyní přijali pravdu a tak očistili své duše k nepředstírané bratrské lásce, z upřímného srdce vytrvale se navzájem milujte“ (1Pt 1,22). Apoštol spojuje očistění duše s poslušností pravdě. Pravda nás mění, dělá z nás lidi, kteří jsou čistého srdce a milují ostatní. Poslušnost, čistota srdce a láska – to vše je navzájem propojeno. To je ideál, o který máme usilovat. Umíte si představit, jak by vypadala například jednota církve? „Bratři, poneseť se s sebou Kristova ducha, když se budete vracet do svých domovů a sborů? Zbavíte se nevíry a výčitek? Přichází čas, kdy se více než kdykoliv dříve potřebujeme semknout a pracovat jednotně. V jednotě je síla. Neshody a rozdělení se projeví jen slabostí.“ (2SM 273.274)

Otázky k rozhovoru

1. *V 2Pt 3,11.12 napsal Petr svým čtenářům: „Když se toto všechno takto rozplyne, jací musíte být ve svatém způsobu života a zbožnosti vy, kteří očekáváte a urychlujete příchod Božího dne! Kvůli němu se nebesa rozplynou v ohni a prvky se žárem roztaví“ (ČSP). Jak rozumíte tomu, že máme „urychlovat“ příchod Božího dne? Jak můžeme „urychlovat“ příchod Božího dne (kterým je druhý Kristův příchod)?*
2. *Říkáme, že příroda je Boží „druhou knihou“. Žel – podobně jako první Boží kniha (Bible) – může být nesprávně vykládána. Mnozí lidé například potlačili ve vnímání přírody otázku záměru a smyslu a nahradili ji darwinistickým výkladem náhodných změn a přirozeného výběru. Tvrdí, že svět nebyl nijak navržen, ale že se nám to jen tak jeví. Jak tedy můžeme číst a vykládat tuto druhou knihu správným způsobem? Jaká jsou omezení toho, co nás může příroda naučit o Bohu? Jak nám může Bible pomoci chápat správně přírodu? Co se stane, když náš výklad přírody není v souladu s výkladem Bible? V čem spočívá problém takového rozporu?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____